

тренінг можна включити завдання, які передбачають самостійний пошук студентами необхідної інформації (фінансової, технологічної та ін.), що дозволяє покращити навички роботи з її пошуку та застосування. Класичний тренінг, як правило, передбачає надання вичерпної інформації, метою економії часу на її пошук, що є другорядним з точки зору поставленої мети.

Окремим питанням є вартість проведення тренінгу. Класичні тренінги присвячені економічній тематиці вже давно перейшли рубіж ста доларів за день при багатоденному тренінгу (більше двох днів). Це дозволяє використовувати відповідно технічно оснащені аудиторії, видавати учасникам комплекти навчальних та ілюстративних матеріалів на друкованих і електронних носіях. Навчальні тренінги проводяться в межах навчального процесу і не мають окремого бюджету.

Проведення якісного тренінгу вимагає значних зусиль з підготовки, які для викладачів вузу оплачуються як звичайне навантаження. Тому на сьогодні об'єктивно існує різниця в якості проведення навчальних та класичних тренінгів.

*Примаченко О. Л., канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку, аналізу та аудиту в АПК*

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГ-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Розвиток продуктивних сил на сучасному етапі вимагає від людини не лише відтворювати отриману раніше інформацію, а вміти вільно орієнтуватись в інформаційному просторі, самостійно добирати потрібну для власної діяльності інформацію.

Пошук нових оптимальних форм побудови педагогічного процесу, спричинений стрімким розвитком сучасної освіти, сприяв появі цікавих, у більшості нетрадиційних, методів роботи на заняттях.

Перевагою останніх, безперечно, є більш широке залучення студентів до осмислення навчального матеріалу за програмою дисципліни, перетворення студента з об'єкта, на який спрямована діяльність викладача, на головного суб'єкта навчального процесу.

Розвиток особистості в контексті особистісно зорієнтованого навчання вимагає кардинальних змін у свідомості студента і породжує необхідність перебудови традиційної діяльності виклада-

ча, зміну його ролі у процесі взаємовідносин, що виникають на лекціях, семінарах, практичних заняттях.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни «Управлінський облік» використовуються проблемні лекції та кейс-метод.

Проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, уміння формулювати власну думку з приводу поставлених питань. Проблемна лекція читається за темою 7 «Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень».

Кейс-метод дає можливість наблизити процес навчання до реальної виробничої ситуації і передбачає розгляд виробничих та управлінських ситуацій. Кейси розглядаються при вивченні тем:

1. Класифікація і поведінка витрат.

2. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку.

Студенти розглядають конкретні ситуації, здійснюють відповідні розрахунки, формують можливі варіанти прийняття рішень, обирають оптимальний варіант.

Крім того, завдання, що виконуються протягом семестру в Робочому зошиті для практичних завдань з дисципліни «Управлінський облік», мають 5 варіантів, що автоматично поділяє студентів на підгрупи. В таких міні-колективах студенти мають можливість відстоювати власну думку щодо запропонованого вирішення проблеми чи задачі, презентувати власні та колективні проекти. Завдання викладача в даному випадку полягає в тому, щоб скоригувати роботу в таких групах, дати можливість виступити всім бажаючим (якщо не під час семінару чи практичного заняття, то під час індивідуально-консультативних занять), довести студентам, що будь-яка думка має право на існування, оскільки інколи саме нестандартні варіанти вирішення проблеми і є оптимальними.

Серед позитивних моментів такої форми роботи слід відмітити зміни у ставленні студентів до процесу навчання, посилення мотивації до вивчення предмета, розуміння важливості самоосвіти та самовдосконалення для досягнення високого результату, поліпшення емоційної атмосфери у студентських колективах, якісні зміни в навчальній діяльності студентів. Студенти, які працюють за даною методикою, вирізняються вмінням достатньо швидко опрацьовувати програмовий матеріал, виділяючи з-поміж великої кількості інформації найсуттєвіше, здатністю будувати складні структурно-логічні схеми та добирати для аргументації власної точки зору найвагоміші докази.

Але робота за запропонованою схемою виявила й багато недоліків. У ході роботи, потрапляючи у групи з активними студентами, більш пасивні віддавали пальму першості їй, почасти, виконували роль спостерігачів, якщо їх ідеї відкидалися групою на початковому етапі. Тому для активізації діяльності всіх студентів групи під час заняття викладачу необхідно постійно тримати в полі зору всіх членів працюючих груп і, в разі потреби, коректно втручатися в їх роботу до тих пір, доки студенти не зрозуміють, що всі члени колективу мають однакові права. З огляду на це, викладач повинен акумулювати весь свій педагогічний такт і знання вікових та індивідуальних особливостей студентів групи.

Іншим аспектом, що потребує значної уваги, є брак аудиторних занять, що ускладнює реалізацію всього комплексу заходів, а під час індивідуально-консультативної роботи присутні не всі студенти. Третім суттєвим моментом, на який би хотілося звернути увагу, є проблема адаптації деяких студентів до нових форм і методів роботи на початковому етапі.

Проте, не дивлячись на деякі проблеми впровадження тренінгових технологій у навчальний процес, справа ця є важливою і своєчасною, оскільки дозволяє ефективно здійснювати процес інтелектуального розвитку студентів, підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

*Садовник О. В., канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіки агропромислового комплексу*

ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК ЯК СКЛАДОВА АКТИВІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ

Інтенсифікація навчального процесу у вищих навчальних закладах України вимагає впровадження нових технологій навчання, серед яких можна виділити дистанційне навчання, інтерактивні методики та проекти завдання. Разом з цим посилюється роль навчання студентів на базі комплексних чи міжпредметних тренінгів, які є багатофункціональним методом психологічного впливу на студента з метою навчання, розвитку його професійно важливих якостей і властивостей, особистісних характеристик. При цьому відбувається активне спілкування загальної групи студентів з тренером, що дозволяє прийняти чи відкинути цінності та потреби інших людей. Разом з цим спостерігаючи взаємодію між учасниками тренінгу, студенти можуть ідентифікувати